

LØSNINGSFORSLAG – Øvinger – 9 Samfunnsansvar og lønnsomhet

Ctrl + klikk for å komme til ønsket side.

Læreboka side 201	1
Læreboka side 204	1
Læreboka side 208	2

Læreboka side 201

9.1.1

- a) Bærekraftige bedrifter bygger på disse målene: Økonomisk lønnsom, etisk forsvarlig og miljømessig forsvarlig.
- b) ØKONOMISK LØNNSOM
- Vi skal oppnå overskudd på driften.
 - Vi skal opparbeide en egenkapital på minimum 35 %.

ETISK FORSVARLIG

- Vi skal opptre troverdig overfor samarbeidspartnere
- Vi skal ha et arbeidsmiljø preget av medbestemmelse, åpenhet og rettferdighet
- Vi skal utvikle en bedrift bygd på etterrettelighet og lovlighet

MILJØMESSIG FORSVARLIG

- Vi skal tilstrebe miljøbevissthet i hele virksomhet

9.1.2 Læreren har løsningsforslag

9.1.3 Læreren har løsningsforslag

9.1.4 Læreren har løsningsforslag

9.1.5 Læreren har løsningsforslag

Læreboka side 204

9.2.1

Driftsinntekter	kr 3 000 000
Driftskostnader	<u>kr 2 830 000</u>
Bedriftsøkonomisk resultat - overskudd	<u>kr 170 000</u>
Driftsinntekter	kr 3 000 000
Driftskostnader	<u>kr 2 830 000</u>
Bedriftsøkonomisk resultat - overskudd	kr 170 000
Oppryddingskostnader	<u>kr 480 000</u>
Samfunnsøkonomisk resultat - underskudd	<u>kr - 310 000</u>

Bedriftsøkonomisk er driften av Vika Bilservice AS lønnsom siden bedriften presenterer et overskudd på kr 170 000 for 2014. Dersom vi tar med miljøkostnadene i form av opprydding, går driften med et samfunnsøkonomisk underskudd på kr 310 000.

9.2.2 Læreren har løsningsforslag

9.2.3 Læreren har løsningsforslag

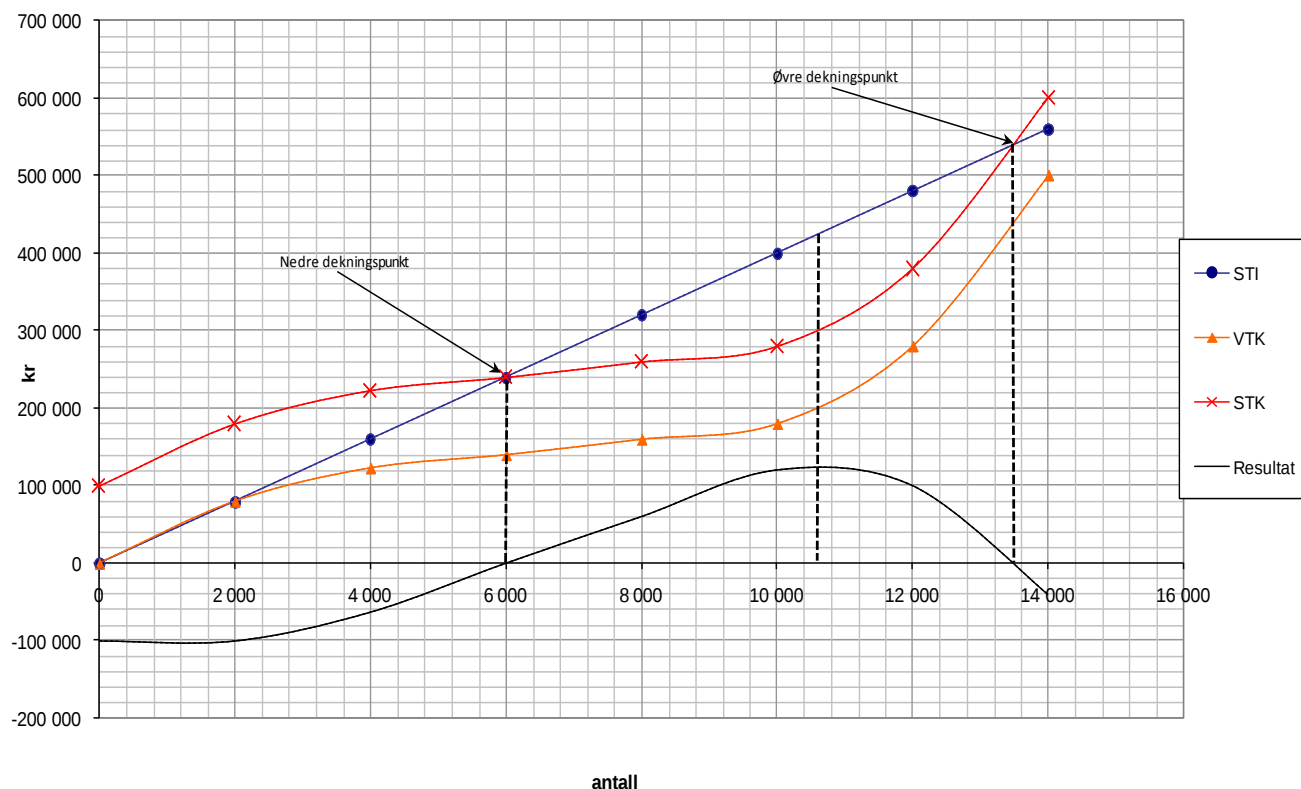
Læreboka side 208

9.3.1

Rapport A

Mengde	Pris	STI	FTK	VTK	STK	Resultat
0	40	0	100 000	0	100 000	-100 000
2 000	40	80 000	100 000	80 000	180 000	-100 000
4 000	40	160 000	100 000	123 000	223 000	-63 000
6 000	40	240 000	100 000	140 000	240 000	0
8 000	40	320 000	100 000	160 000	260 000	60 000
10 000	40	400 000	100 000	180 000	280 000	120 000
12 000	40	480 000	100 000	280 000	380 000	100 000
14 000	40	560 000	100 000	500 000	600 000	-40 000

Totaldiagram

Nedre dekningspunkt er den laveste mengde bedriften kan selge til for akkurat å få dekket sine kostnader. Her er den ved 6 000 enheter.

Øvre dekningspunkt er den høyeste mengde bedriften kan selge til for akkurat å få dekket sine kostnader. Her er den ved 13 500 enheter.

Dette betyr at bedriften går med overskudd mellom 6 000 og 13 500 enheter.

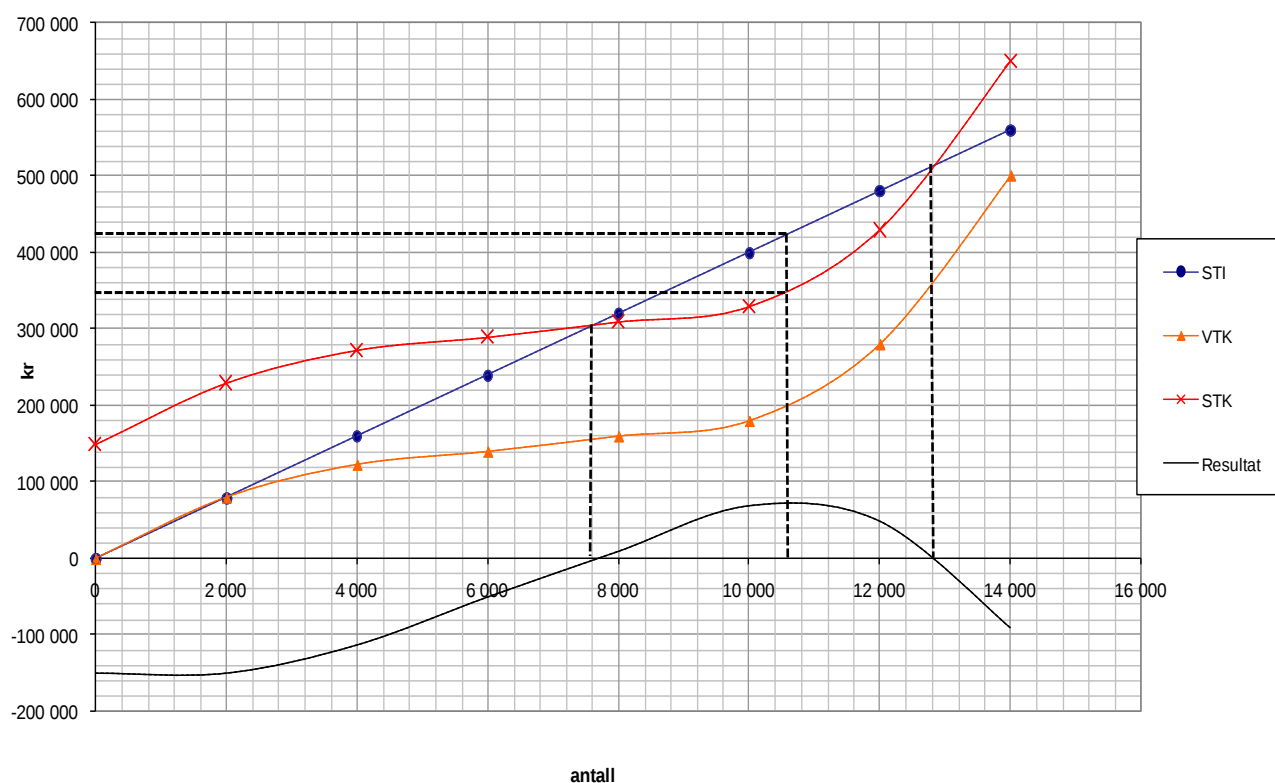
Vinningsoptimal mengde er den mengde der bedriftens totale overskudd er størst. Her er det ved

10 600 enheter. Det største overskuddet er forskjellen mellom sum inntekter og sum kostnader i vinningsoptimal mengde. Her er det kr $(425\ 000 - 300\ 000) = \text{kr } 125\ 000$. Det største totale dekningsbidraget er forskjellen mellom sum inntekter og sum variable kostnader ved vinningsoptimal mengde. Her er det kr $(425\ 000 - 200\ 000) = 225\ 000$.

Rapport B

Mengde	Pris	STI	FTK	VTK	STK	Resultat
0	40	0	150 000	0	150 000	-150 000
2 000	40	80 000	150 000	80 000	230 000	-150 000
4 000	40	160 000	150 000	123 000	273 000	-113 000
6 000	40	240 000	150 000	140 000	290 000	-50 000
8 000	40	320 000	150 000	160 000	310 000	10 000
10 000	40	400 000	150 000	180 000	330 000	70 000
12 000	40	480 000	150 000	280 000	430 000	50 000
14 000	40	560 000	150 000	500 000	650 000	-90 000

Totaldiagram

Nedre dekningspunkt blir nå flyttet til en høyere produksjonsmengde. Det betyr at bedriften nå må selge mer for å dekke sine kostnader. Nytt nedre dekningspunkt blir nå 7 600 enheter.

Øvre dekningspunkt blir flyttet til en lavere mengde. Nytt øvre dekningspunkt blir 12 800 enheter. Bedriften går dermed med overskudd mellom 7 600 og 12 800 enheter. Området som bedriften går med overskudd er dermed mindre.

Vinningsoptimal mengde blir som før ved 10 600 enheter. Men det totale overskuddet blir nå redusert med økningen i de faste kostnadene. Nytt overskudd blir nå kr $(425\ 000 - 350\ 000) = \text{kr } 75\ 000$.

Totalt dekningsbidrag blir som før siden verken inntekten eller sum variable kostnader forandrer seg.

9.3.2 Læreren har løsningsforslag

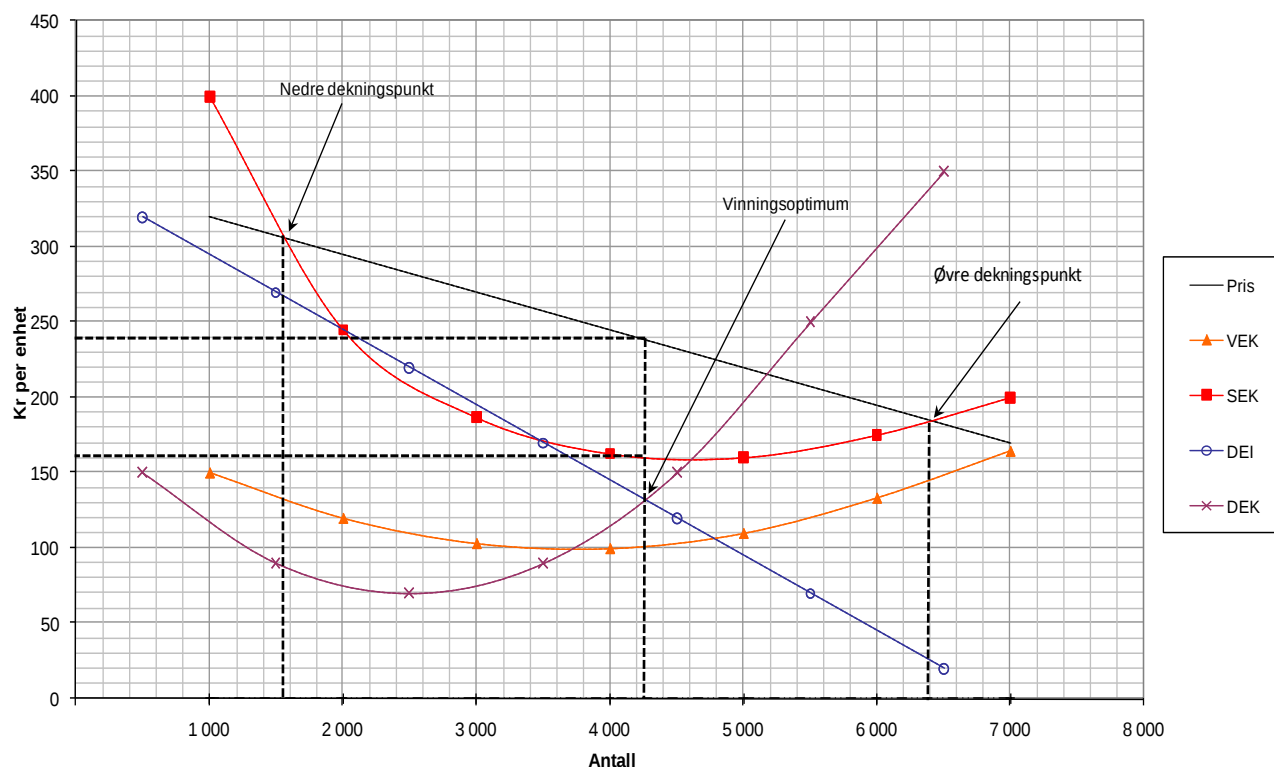
9.3.3

Merknad: For mengde 6 000 enheter er VTK kr 800 000.

- a) AQUA AS har en monopolstilling på markedet. Dette skyldes det lisensierte produktet som ingen kan kopiere. Så lenge ingen konkurrenter kan lage etterligninger som kan konkurrere med produktet til AQUA AS, har bedriften denne monopolstillingen. Det betyr at bedriften kan drive en selvstendig prispolitikk.

Mengde	Pris	VEK	SEK	DEI	DEK	STI	VTK	STK	DI	DK	Resultat
0		0				0	0	250 000			-250 000
1 000	320	150	400	320	150	320 000	150 000	400 000	320 000	150 000	-80 000
2 000	295	120	245	270	90	590 000	240 000	490 000	270 000	90 000	100 000
3 000	270	103	187	220	70	810 000	310 000	560 000	220 000	70 000	250 000
4 000	245	100	163	170	90	980 000	400 000	650 000	170 000	90 000	330 000
5 000	220	110	160	120	150	1 100 000	550 000	800 000	120 000	150 000	300 000
6 000	195	133	175	70	250	1 170 000	800 000	1 050 000	70 000	250 000	120 000
7 000	170	164	200	20	350	1 190 000	1 150 000	1 400 000	20 000	350 000	-210 000

Enhetsdiagram

- b) Aktuelle markedstilpasninger: Nedre dekningspunkt er ved 1 600 enheter. Dette er den laveste mengde bedriften kan produsere til for akkurat å få dekket sine kostnader.

Vinningsoptimal mengde er ved 4 250 enheter. Dette er den mengde som gir det beste resultatet for bedriften. Overskuddet blir = $\text{kr } (240 - 160) \cdot 4\,250 = \underline{\text{kr } 300\,000}$.

Kostnadsoptimal mengde er ved 4 600 enheter. Dette er den mengde som gir laveste sum enhetskostnader. Her er laveste SEK kr 160.

Øvre dekningspunkt er ved 6 400 enheter. Dette er den høyeste mengde bedriften bør produsere til for akkurat å få dekket sine kostnader.

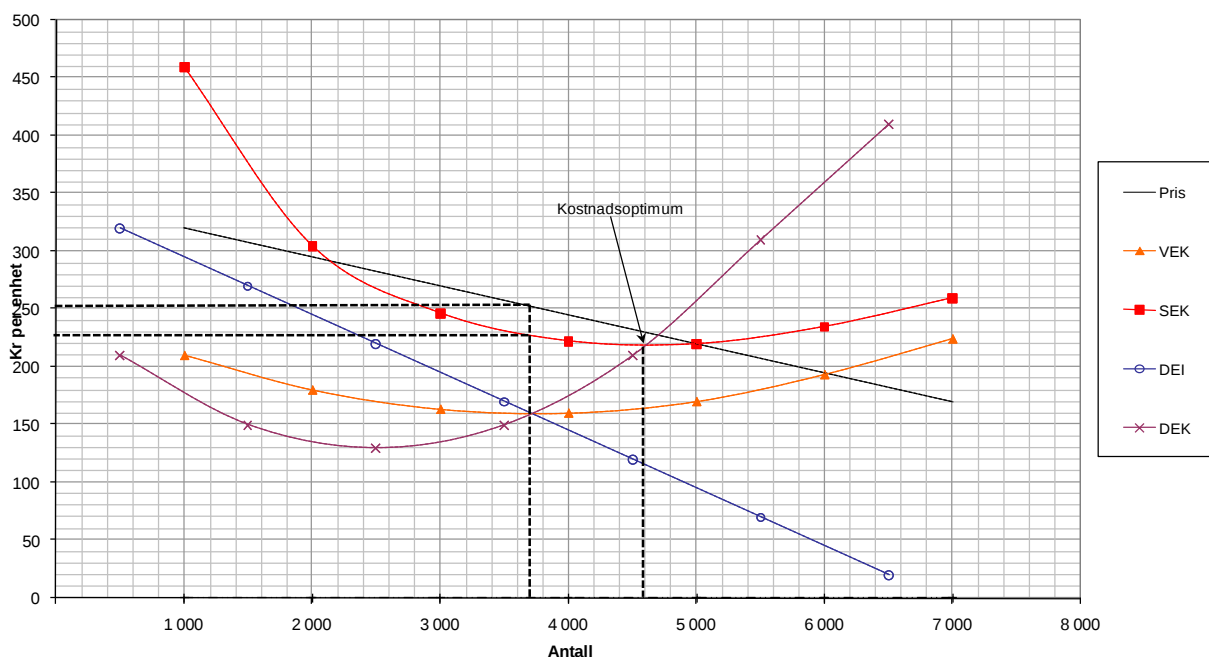
Bedriften går med overskudd mellom nedre og øvre dekningspunkt; dvs. mellom 1 600 enheter og 6 400 enheter.

- c) 1 For å redusere bruken av dette tilsetningsstoffet.
2 For å presse bedriften til å vurdere bruk av andre tilsetningsstoffer.
- d) 1 En slik miljøavgift vil bety økte kostnader og dårligere resultat. På sikt kan dette bety reduksjon av antall ansatte.
2 Bedriften bør få mer tid på seg til å finne alternative tilsetningsstoffer.
3 En miljøavgift kan bety en konkurransevridning dersom ikke bedrifter som produserer tilsvarende produkter blir underlagt de samme lovreguleringer.

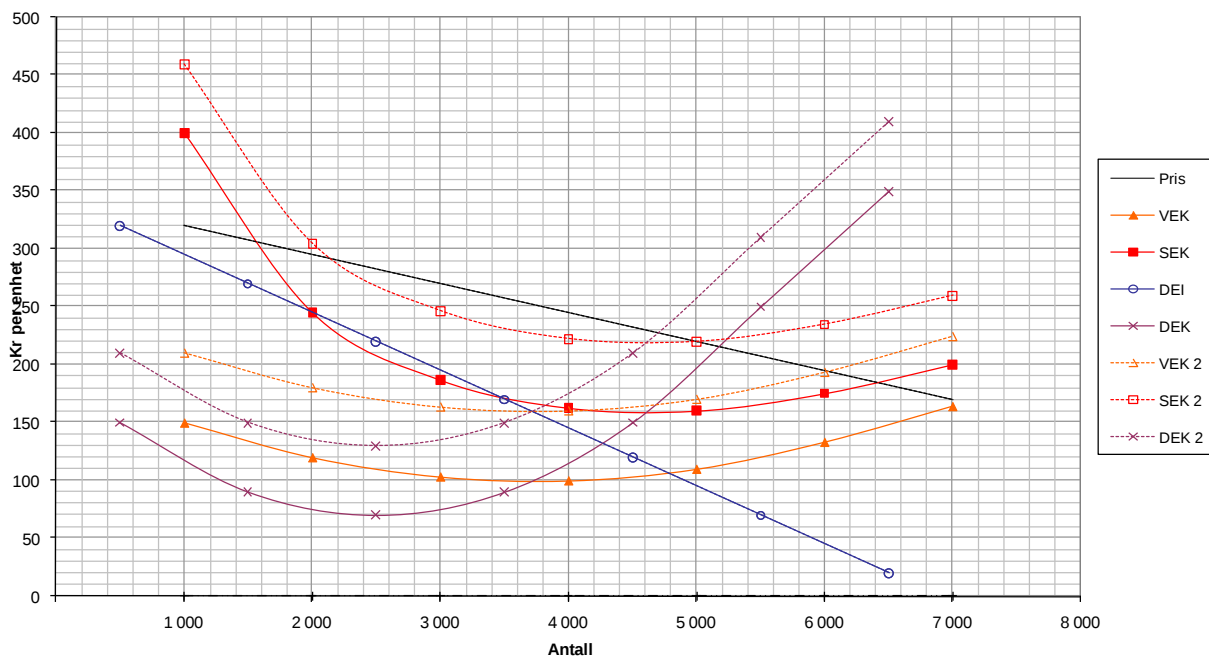
e)

Mengde	Pris	VEK	SEK	DEI	DEK	STI	VTK	STK	DI	DK	Resultat
0		0		320	210	0	0	250 000	320 000	210 000	-250 000
1 000	320	210	460	270	150	320 000	210 000	460 000	270 000	150 000	-140 000
2 000	295	180	305	220	130	590 000	360 000	610 000	220 000	130 000	-20 000
3 000	270	163	247	170	150	810 000	490 000	740 000	170 000	150 000	70 000
4 000	245	160	223	120	210	980 000	640 000	890 000	120 000	210 000	90 000
5 000	220	170	220	70	310	1 100 000	850 000	1 100 000	70 000	310 000	0
6 000	195	193	235	20	410	1 170 000	1 160 000	1 410 000	20 000	410 000	-240 000
7 000	170	224	260			1 190 000	1 570 000	1 820 000			-630 000

Enhetsdiagram

Enhetsdiagram

Nedre dekningspunkt flyttes «oppover» fra 1 500 enheter til 2 100 enheter. Øvre dekningspunkt flyttes «nedover» fra 6 500 enheter til 5 000 enheter. Dette betyr at det området bedriften går med overskudd reduseres fra 5 000 enheter til 2 900 enheter. Dette tilsvarer området mellom nedre og øvre dekningspunkt.

Kostnadsoptimal mengde flyttes til 4 600 enheter og laveste sum enhetskostnader blir nå kr 220.
Vinningsoptimal mengde flyttes til 3 700 enheter.

Det nye overskuddet blir $\text{kr} = \text{kr} (250 - 230) * 3\,700 = \underline{\text{kr } 74\,000}$. Dette betyr en reduksjon i overskuddet på: $\text{kr} (340\,000 - 74\,000) = \text{kr } 266\,000$.